

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดท่าพุด

วัดท่าพุด
ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ประวัติความเป็นมา

พิพิธภัณฑวัดท่าพูด ก่อตั้งขึ้นหลังการมรณภาพของท่านพระครูพิศาลสาธุวัฒน์ อดีตเจ้าอาวาสวัดท่าพูด เมื่อ พ.ศ. 2540 โดยคณะกรรมการของวัดได้มีมติให้จัดทำพิพิธภัณฑของวัดขึ้นด้วยเกรงว่าวัตถุโบราณทั้งหลายจะสูญหาย โดยใช้หอไตรของวัดเป็นพิพิธภัณฑ ในการจัดทำพิพิธภัณฑได้มีการรวบรวมโบราณวัตถุเก่าแก่และมีค่าที่เป็นวัตถุดั้งเดิมของวัด ต่อมาได้มีการขยายพื้นที่จัดแสดงปัจจุบันมีอาคารจัดแสดง 3 หลังได้แก่ อาคารหลังแรกเดิมเป็นหอไตรของวัด เป็นอาคารชั้นเดียวใต้ถุนสูง ต่อมาดัดแปลงให้จัดแสดงสิ่งของทั้งชั้นบนและล่าง ของสำคัญ อาทิ พระยานมาศ กระโถนถมปัทม์ กาน้ำชา และหัวเรือกัญญา ซึ่งเป็นสิ่งของที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระราชทานแด่หลวงพ่อร์ด เจ้าอาวาสองค์แรกของวัดท่าพูด อาคารหลังที่สอง เดิมเป็นกุฏิของท่านเจ้าอาวาสองค์ก่อน(พระครูพิศาลสาธุวัฒน์) เป็นอาคารไม้สองชั้น ชั้นล่างจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ของพระครูพิศาลสาธุวัฒน์ เครื่องลายคราม ธนบัตร เปลือกหอย เกร็ดพล เป็นต้น โดยสิ่งของจำนวนหนึ่งได้ขนย้ายมาจากหอไตร เพื่อมาจัดแสดงไว้ที่อาคารหลังใหม่นี้ ส่วนชั้นบน เดิมเป็นนิทรรศการชั่วคราว จัดแสดงกิจกรรมต่าง ๆ ของทางพิพิธภัณฑ ต่อมาในกลางปี พ.ศ. 2548 ทางพิพิธภัณฑได้ดัดแปลงชั้นบน เป็นคลังวัตถุของพิพิธภัณฑ อาคารหลังที่สาม เดิมเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมของวัด ชั้นบนจัดแสดงตู้พระธรรมลายรดน้ำ ตาลปัตร หนังสือพิมพ์เก่าย่อนยุค รูปถ่ายเก่าของวัด เป็นต้น ส่วนชั้นล่าง จัดแสดง เครื่องมือทางการเกษตร

วัดท่าพูด เป็นวัดมหานิกาย ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน ตำบลไร่จีน อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม เดิมชื่อว่า “วัดเจตภูติ” โดยมีเรื่องเล่าเป็นตำนานสืบต่อกันมาว่า มีพี่น้องสองคนนั่งฟังอยู่ใกล้จอมปลวกใหญ่พอพี่ชายนอนหลับไป น้องชายมองเห็นตัวแมงดาเรืองกลานออกมาจากจอมของพี่ชาย (สัตว์ชนิดหนึ่งคล้ายตะขาบ แต่ตัวเล็กกว่า เวลากลางคืนจะมีแสงเรืองออกมาจากตัว) และมันก็คลานหายเข้าไปในจอมปลวก ต่อมาตัวเองก็นอนหลับไปเช่นกัน และฝันไปว่ามีภูติมาบอกว่ามีทรัพย์กองอยู่มากมายในภูเขา ขอให้ชุดเอามาขายเพื่อนำเงินมาสร้างวัด พอสะดุ้งตื่นขึ้นมาจึงเล่าเรื่องให้พี่ชายฟัง จากนั้นจึงได้ช่วยกันขุดดินหาสมบัติแต่ไม่พบ จึงได้หวนนึกถึงเรื่องที่ภูติมาบอกและตัวแมงดาเรืองกลานเข้าไปในจอมปลวก จึงขุดค้นดูในจอมปลวกและได้ทรัพย์สมบัติมากมายจึงเอามาขายเพื่อนำเงินมาสร้างวัดตามความฝัน และได้เดินทางมาหาที่สร้างวัดจึงได้พบกับทางสามแพร่งแห่งหนึ่งมองดูเหมาะสมจึงได้สร้างวัด ณ ที่แห่งนี้ โดยได้ให้ชื่อวัดตามที่ภูติมาบอกว่า “วัดเจตภูติ” ต่อมาคำกร่อนเป็น “วัดตะพูด” และ “วัดท่าพูด” ตามลำดับ

ภาพที่ ๑ : กุฏิทรงไทย สะท้อนความเป็นไทยพื้นบ้าน ภายในวัดท่าพูด
ถ่ายเมื่อ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๕

วัดท่าพูด เป็นวัดราษฎร์ชั้นโท มีเนื้อที่ทั้งหมด ๓๐ ไร่เศษ ทิศเหนือจรดแม่น้ำท่าจีน ทิศใต้มีทางหลวงแผ่นดิน (ถนนสายไร่ชิง - ทรงคนอง) ทิศตะวันออกจรดที่ของราษฎร์ ทิศตะวันตกจรดคลองวัดท่าพูด

วัดท่าพูด แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒ ส่วนใหญ่ คือ เป็นวัดส่วนหนึ่งและโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกุล) อีกส่วนหนึ่งภายในวัด แบ่งออกเป็น ๒ เขต ดังนี้

๑) สังฆาวาส อยู่ส่วนทางทิศตะวันตกของวัด ซึ่งอยู่ติดกับคลองวัดท่าพูด มีหมู่กุฏิสงฆ์จัดเป็นที่จำพรรษาของพระภิกษุ สามเณรอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีกลุ่มโบราณสถานที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มโบราณสถานพระจุฬามณีเจดีย์ หอพระไตรปิฎก หอฉัน หอระฆัง โรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นต้น

๒) เชกพุทรวาส อยู่ทางด้านทิศตะวันออก ประกอบด้วย พระอุโบสถ (สร้างขึ้นใหม่) และพระวิหารทรงโรงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีกำแพงแก้วล้อมรอบ พระประธานภายในพระอุโบสถและพระวิหารประทับนั่งปางสมาธิทั้งสององค์หันหน้าเข้าสู่แม่น้ำท่าจีน

วัดท่าพูด ประวัติการสร้างและความเป็นมาของวัดนี้ ได้สอบถามท่านผู้เฒ่าผู้แก่หลายต่อหลายท่าน ก็ให้คำตอบไม่ได้ว่า วัดท่าพูดสร้างเมื่อใด และใครเป็นผู้สร้าง และเหตุใดจึงชื่อว่าวัดท่าพูด แต่เป็นที่น่าสังเกตอยู่อย่างหนึ่ง คือ ตำบลไร่ชิงนี้แต่เดิมเป็น ๒ ตำบล คือ ตำบลท่าพูด กับตำบลไร่ชิง ต่อมาทางราชการได้รวมเป็นตำบลเดียว เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๖๐ และตั้งชื่อว่าตำบลไร่ชิง เพราะฉะนั้นตำบลไร่ชิงจึงมี ๒ วัด คือ วัดไร่ชิง กับวัดท่าพูด วัดท่าพูดนี้พอจะสืบประวัติได้พอเป็นแนวทาง คือ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ กรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าข้าศึก ประชาชนพลเมืองชาวกรุงเสียอยุธยาเกิดความระส่ำระสาย ต้องอพยพครอบครัวลงมาทางใต้เป็นกลุ่มก้อน เนื่องจากกลัวพม่าจะกวาดต้อนเอาไปเป็นเชลย ในจำนวนนี้มีพระราชาคณะร่วมมาด้วยรูปหนึ่ง ซึ่งชาวกรุงศรีอยุธยาเรียกท่านว่า “พระอาจารย์รด” เหตุที่ชาวพระนครศรีอยุธยาหนีลงมาทางใต้นี้ก็เนื่องมาจากบริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีน คือตั้งแต่จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร เป็นดินแดนแห่งความสงบ ประกอบกับพม่าไม่

ชำนาญทางในการเดินทัพมาบริเวณนี้ เมื่อกลุ่มอพยพหนีภัยลงมาทางใต้มาถึงที่กลางทุ่งนาแห่งนี้ซึ่งอยู่ในท้องที่ตำบลกระทู้ลุ่ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จึงพร้อมใจกันตั้งหลักฐานบริเวณนี้ และได้ร่วมกันสร้างสำนักสงฆ์ชั่วคราวขึ้น เนื่องจากที่กลางทุ่งนาแห่งนี้เป็นที่ดอน จึงได้ช่วยกันขุดสระขนาดใหญ่ขึ้นสำหรับใช้สอยในฤดูแล้ง ที่ตรงนั้นบัดนี้เรียกว่า “หนองรี” เรายังมีร่องรอยพอจะทราบได้ คือ สระขนาดใหญ่ในเวลานี้ได้ต้นเงินมาก ยังมีเศษอิฐ กระเบื้อง และถ้วยชามปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ปัจจุบันนี้อาจหมดไปแล้ว เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวได้กลายเป็นที่นาไปหมด พระอาจารย์รดกับคณะพักอยู่ที่ตรงนี้นานเท่าไรไม่ปรากฏ

ในขณะนั้นวัดท่าพุฒกำลังจะกลายเป็นวัดร้าง เนื่องจากไม่มีพระภิกษุจำพรรษา ชาวบ้านท่าพุฒรู้ข่าวว่ามีพระภิกษุหนีพามาตั้งสำนักที่กลางทุ่ง จึงพร้อมใจกันไปอาราธนาให้ท่านมาจำพรรษา ณ วัดท่าพุฒ และกราบเรียนท่านว่า วัดท่าพุฒตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน ได้รับความสะดวกด้วยประการทั้งปวง ประกอบกับขณะนี้ชาวท่าพุฒขาดที่พึ่งทางใจ ซึ่งพระอาจารย์รดก็รับนิมนต์มาจำพรรษาที่วัดท่าพุฒด้วยความเต็มใจ ส่วนประชาชนกลุ่มที่อพยพมาก็อพยพติดตามพระอาจารย์รดมาด้วย และมารวมกลุ่มปลูกบ้านอาศัยอยู่ริมบริเวณริมแม่น้ำท่าจีนทางด้านใต้ของวัด ซึ่งอยู่ใกล้กับวัดท่าพุฒนั่นเอง ฉะนั้นประชาชนแทบจะหมดน้ำท่าจีนแถบใต้วัดท่าพุฒจึงมีประชาชนชาวอยุธยาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ขณะที่พระอาจารย์รดมาอยู่วัดท่าพุฒ ปรากฏว่ากุฎิสงฆ์ชำรุดทรุดโทรมมากต้องทำการซ่อมแซม ส่วนอุโบสถนั้นมีเถาวัลย์ขึ้นปกคลุมหลังคาเต็มไปหมดซึ่งแสดงให้เห็นว่า ข้าผู้ปกครองรักษา หรืออยู่ในสภาพวัดร้างก็เป็นได้ ครั้งเมื่อสงครามสงบลง สมเด็จพระเจ้าตากสินกษัตริย์ไทยได้ พระองค์คิดที่จะรวบรวมพระราชอาณาเขตที่แตกสลายไปอยู่ที่ยี่สิบให้กลับมามีพระอารามหลวงในกรุงธนบุรี จึงให้ทหารออกติดตามค้นหาและได้มาพบพระอาจารย์รดที่วัดท่าพุฒ และได้แจ้งความประสงค์ว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินให้อาราธนาไปจำพรรษาที่พระอารามหลวง กรุงธนบุรี ท่านจึงบอกกับทหารให้ไปกราบทูลสมเด็จพระเจ้าตากสินว่า ขอจำพรรษาอยู่ ณ วัดท่าพุฒแห่งนี้ เพราะท่านรับอาราธนาจากประชาชนแถบบ้านท่าพุฒแล้ว ให้อยู่เป็นที่พึ่งทางใจแก่ประชาชนยามที่บ้านเมืองกำลังวุ่นวาย อีกประการหนึ่งประชาชนก็ได้ให้ความเคารพนับถือดี และได้รับความสะดวกสบายด้วยประการทั้งปวง เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินทราบความประสงค์ของท่านแล้ว จึงได้พระราชทานเรือกัญญา ๒ ลำ คานหาม ๑ อัน กระโถนถมปัทม์ และกาน้ำลายเทพนม อย่างละ ๑ ชิ้น มาถวายเป็นเครื่องประดับเกียรติยศ พระอาจารย์รดท่านจำพรรษาอยู่ที่วัดท่าพุฒนี้นานเท่าใด และมรณภาพเมื่อไรไม่ปรากฏแน่ชัด

อนึ่งใคร่ขอเรียนเพิ่มเติมเป็นข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับประวัติการสร้างวัดท่าพุฒสักเล็กน้อย กล่าวคือ อุโบสถหลังที่พระอาจารย์รดมาพบเห็นในครั้งแรกนั้น อาจเป็นอุโบสถหลังที่สองก็ได้ ทั้งนี้มีข้อสันนิษฐานว่า ตามแนวริมฝั่งแม่น้ำหน้าวัดซึ่งห่างออกไปประมาณ ๓๐ เมตร ท่าผู้เฒ่าเล่าว่า มีรากฐานเจดีย์และรากฐานการปลูกสร้างอยู่เป็นจำนวนมาก และตรงบริเวณนั้นก็เป็นที่ดินดอนกว่าที่อื่น แต่มาบัดนี้ได้พังทลายลงแม่น้ำหมดแล้ว บริเวณดังกล่าวอาจเป็นการสร้างอุโบสถหลังแรกก็ได้ ครั้งตลิ่งพังจึงได้ย้ายมาสร้างหลังใหม่ที่พระอาจารย์รดมาอยู่ และยังมิข้อสันนิษฐานต่อไปว่า หากบริเวณที่ว่าเป็นสถานที่สร้างอุโบสถหลังเดิมจริงเข้าใจว่าอิฐที่ใช้ในการก่อสร้างประชาชนคงจะทำและเผาขึ้นเอง เพราะบริเวณตรงที่ปลูกสร้างโรงเลहन้ำอุโบสถแห่งนี้ เมื่อก่อนนี้มีสระใหญ่อยู่สระหนึ่ง ชาวบ้านเรียกกันว่า “สระบัว” แต่เดี๋ยวนี้ได้กลบเป็นพื้นดินเสมอกันหมดแล้ว เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๙๐ เข้าใจว่าชาวบ้านคงจะขุดดินตรงนี้อาไปปั้นอิฐก่อสร้างอุโบสถ และสระนี้ก็อยู่หลังอุโบสถด้วย จะเป็นจริงไปได้หรือไม่เป็นแต่เพียงสันนิษฐานตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่

ยังมีข้อสันนิษฐานอีกอันหนึ่ง ถ้าข้อความที่กล่าวมาเป็นความจริงว่า อุโบสถหลังที่พระอาจารย์รดมาอยู่ว่าเป็นอุโบสถหลังที่สองก็คือ เมื่อ พ.ศ. ไใด (จำไม่ได้) ได้รื้ออุโบสถหลังเก่าออก เนื่องจากชำรุดทรุดโทรมมาก

เกรงจะเกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวง ในขณะที่กำลังรื้อผนังอุโบสถได้พบอิฐ ๒ แผ่น แผ่นหนึ่งจารึกในเนื้ออิฐว่า “อิฐตาโค ตาตา” อีกแผ่นหนึ่งจารึกว่า “จ.ศ. พันร้อย” ตลอดจนใบเสมารอบอุโบสถเป็นใบเสมาคู่ทำด้วยหินทราย ซึ่งใบเสมานี้นิยมสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา หากข้อสันนิษฐานว่า อุโบสถหลังที่รื้อเป็นอุโบสถหลังที่สองสร้างเมื่อ จ.ศ. พันร้อย แล้ว ก็คิดได้ว่าการสร้างวัดท่าพุทไธสงสร้างก่อน จ.ศ. พันร้อย นับเป็นร้อย ๆ ปีทีเดียว

ลำดับเจ้าอาวาส

เนื่องจากวัดท่าพุทไธสงเป็นวัดเก่าแก่ ลำดับเจ้าอาวาสเท่าที่สืบค้นได้ มีดังนี้

- สมัยกรุงศรีอยุธยา ไม่ปรากฏหลักฐาน
- สมัยกรุงธนบุรี (๑) หลวงพ่อรอด มาจากกรุงเก่า (กรุงศรีอยุธยา)
- สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (๒) หลวงพ่อเทศ เป็นเจ้าอาวาสประมาณปลายรัชกาลที่ ๓ หรือต้นรัชกาลที่ ๔
(๓) หลวงพ่อมาก พระในสายวิปัสสนากรรมฐาน
(๔) หลวงพ่อจ้อย เป็นเจ้าอาวาสประมาณสมัยรัชกาลที่ ๔ เรื่องราวไม่ปรากฏแน่ชัด
(๕) หลวงพ่อแก้ว เป็นชาวไร่จึงโดยกำเนิด เป็นเจ้าอาวาสประมาณสมัยรัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๑๑ – ๒๔๕๓ เป็นพระในสายวิปัสสนากรรมฐาน
(๖) หลวงพ่อชื่น เป็นชาวจังหวัดอ่างทอง มีเชื้อสายรามัญ เป็นเจ้าอาวาสประมาณสมัยรัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๑๑ – ๒๔๕๓
(๗) พระอธิการแหม่ม เป็นเจ้าอาวาสเมื่อชราภาพมากแล้ว ในปลายรัชกาลที่ ๖- ๗ พ.ศ. ๒๔๖๘ - ๒๔๗๗
(๘) พระปลัดผล เป็นฐานะของพระครูไพศาลธรรมวาที วัดหอมเกร็ด เจ้าคณะอำเภอสามปราน เป็นเจ้าอาวาสในสมัยรัชกาลที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๗๗ – ๒๔๘๙
(๙) พระอาจารย์โรย เป็นเจ้าอาวาสเมื่อชราภาพมากแล้ว ในสมัยรัชกาลที่ พ.ศ. ๒๔๘๙ – ๒๔๙๓
(๑๐) พระครูพิชิตสาธุวัฒน์ (พระประสิทธิ์ เลียบทวี) เป็นเจ้าอาวาสเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ – ๒๕๔๐
(๑๑) ปัจจุบันทางคณะสงฆ์ได้แต่งตั้งพระสังเวญ คเวสโก (สุจิตจุล) ให้ดำรงตำแหน่งรักษาการเจ้าอาวาสวัดท่าพุทไธสง เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. สถานที่ตั้ง/ความเชื่อมโยงกับสถานที่อื่นๆ

ถนนพุทธมณฑลสาย ๖ พิกัดที่ตั้งอยู่ที่ตำบลไร่ขิง อำเภอสามปราน จังหวัดนครปฐม ๗๓๒๑๐ สถานที่สำคัญที่อยู่ใกล้เคียง คือ โรงพยาบาลสามพรานและห่างจากวัดไร่ขิงประมาณ ๒ กิโลเมตร โลชั่น (Location) ลิงก์ <https://goo.gl/maps/u4GjPEaj๖๘T๘WkDJA>

๓. ลักษณะ/เอกลักษณ์ของพิพิธภัณฑ์ (จัดเก็บอะไร อย่างไร มีคุณค่าอย่างไรต่อชุมชน)

วัดท่าพุด เป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ตติริทแม่น้ำนครชัยศรีในเขต “อำเภอดำตลัด” (อดีตตั้งอยู่ด่ ตลัดใหม่) สังกัดมณฑลนครชัยศรี เมื่อครั้งสมัยรัชกาลที่ ๕ ต่อมาได้ย้ายไปตั้งที่ ตำบลสามพรานในสมัยรัชกาล ที่ ๖ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๘ และเปลี่ยนชื่อใหม่เรียกว่า อำเภอดำพราน ส่วนวัดท่าพุดแต่เดิมนั้นตั้งอยู่ในเขตตำบล ท่าพุด ต่อมาในระยะหลังได้รวมกับตำบลไร่ขิง ดังนั้นตำบลนี้จึงมีอยู่ ๒ วัด ได้แก่ วัดท่าพุด และวัดไร่ขิง

ภาพที่ ๒ : ป้ายชื่อพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดท่าพุด
ถ่ายเมื่อ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๕

ประวัติความเป็นมาของวัดท่าพุด สันนิษฐานว่าแต่เดิมคงเป็นวัดเล็กๆ ของชุมชนในบริเวณชาวบ้าน แถบนี้มาก่อน เมื่อมีคนอพยพโยกย้ายมาอยู่มากขึ้นจากคำบอกเล่า กล่าวว่า ส่วนใหญ่อพยพมาจากกรุงเก่าหรือกรุง ศรีอยุธยา วัดท่าพุดนี้จากหลักฐานทางโบราณคดีได้พบก้อนอิฐมอญ ซึ่งก่อไว้ที่ผนังกำแพงของอุโบสถหลังเก่า จำนวน ๓ ก้อน มีจารึกดังนี้

ก้อนที่ ๑ “ปีมะเมีย”

ก้อนที่ ๒ “ได้จุลศักราชพันร้อย ศก อุโบสถ”

ก้อนที่ ๓ “อิฐตาโค ตาดดา”

จากหลักฐานดังกล่าว ได้นำมาเปรียบเทียบกับปฏิทินทางพุทธศักราชแล้วจะตรงกับ พ.ศ. ๒๒๘๑ ซึ่งอยู่ใน สมัยรัชกาลสมเด็จพระบรมโกศ สมัยอยุธยาตอนปลาย ดังนั้น วัดท่าพุดจึงสร้างในสมัยอยุธยาตอนปลายหรือ อาจจะเก่าสูงขึ้นไกว่ำนนั้นอีกก็ได้ เพราะใบเสมาเก่าของวัดท่าพุดจะมีเอบเสมาที่ค่อนข้างใหญ่ สันนิษฐานจากใบ เสมาจะอยู่ในระหว่างสมัยอยุธยาตอนกลางถึงตอนปลาย ดังนั้น วัดท่าพุด หากนับถึงปัจจุบันก็มีอายุถึง ๒๖๖ ปี เป็นอย่างน้อย

ส่วนชื่อที่มาของวัดท่าพุด แต่เดิมเคยเชื่อกันว่ามาจากคำว่า “เจตภูต” ต่อมาได้มีปราชญ์ชาวบ้านหลาย ท่านยืนยันว่าชื่อเดิมคือ “วัดท่าพุด” ไม่ได้เกิดจากการกร่อนของภาษามาจากคำว่าเจตภูตแต่อย่างใด ดังนั้นจึงต้อง ทำการค้นคว้าต่อถึงชื่อชุมชนใกล้เคียง เช่น ตลาดท่าเกวียน ตลาดดอนหวาย (โคกหวาย) ตำบลไร่ขิง และตำบล

บางเตย เป็นต้น ดังนั้น หากนำเอาชื่อต่างๆ มาศึกษาแล้ว แสดงว่าในการตั้งชื่อ “ท่าพูด” นั้นน่าจะมีชุมชนที่หนาแน่นและกลายเป็นที่พบปะสนทนากันอยู่เสมอจนอาจเป็นที่มาของวัดท่าพูดก็ได้ เพราะการตั้งชื่อขึ้นที่ใดนั้นมักจะอาศัยปัจจัยและองค์ประกอบอื่นๆ ของชุมชนเป็นตัวกำหนด เช่น ไร่ชิง โคกหวาย บางเตย เป็นต้น แต่ยังมีข้อสันนิษฐานอีกอย่างหนึ่ง กล่าวคือ วัดท่าพูด แต่เดิมกล่าวกันว่า มีพระสายวิปัสสนาที่เคร่งครัด และมีต้นไม้ใหญ่ขึ้นอยู่มากมาย โดยเฉพาะต้นมะพูด ซึ่งเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ อาจจะมีขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากเช่นเดียวกับชื่อของวัดและตำบลใกล้เคียงที่จะอาศัยพืชพันธุ์ในท้องถิ่นมาเป็นตัวกำหนดการตั้งชื่อ และต่อมาคำว่า “วัดมะพูด” ได้กร่อนเป็น “วัดท่าพูด” จึงสันนิษฐานว่าทั้งสองชื่อนี้ดูจะมีน้ำหนักและมีความเป็นไปได้มากกว่าชื่อเดิมที่มาจาก “เจตภูต” ซึ่งมีความหมายค่อนข้างน่ากลัว และไม่เป็นที่นิยมแต่อย่างใด

ถึงอย่างไรก็ตาม ชื่อตำบลท่าพูดก็มีปรากฏจากหลักฐานเก่าแก่ที่สุดในเอกสารซึ่งเป็นโฉนดที่ดิน สมัยรัชกาลที่ ๕ ดังนั้น ชื่อของวัดท่าพูดจึงมีมาก่อนหน้านั้นและคงจะมีความสำคัญ เพราะเริ่มตั้งแต่วัดเดชาอนุสรณ์ (สรพรเพญ) วัดมงคลจินดาราม (ไร่ชิง) และวัดคงคาราม (ดอนหวาย) เป็นต้น เมื่อครั้งสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพฯ เสด็จตรวจเยี่ยมวัดต่างๆ ในบริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี พระองค์ท่านได้ต่อสร้อยหรือตั้งชื่อวัดให้ใหม่อยู่หลายวัด แต่วัดท่าพูดมิได้เปลี่ยน ซึ่งอาจจะเป็นชื่อที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมอยู่แล้ว หากมาจากคำว่า “เจตภูต” ท่านก็คงจะต้องเปลี่ยนชื่อวัดให้นามที่เป็นมงคลอย่างเช่นวัดอื่นๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเป็นแน่

สำหรับความเจริญรุ่งเรืองของวัดท่าพูดจากหลักฐานประวัติของวัดที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยกรุงธนบุรี สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในสมัยรัชกาลที่ ๓ และรัชกาลที่ ๕ จนถึงทุกวันนี้ ดังนั้น วัดท่าพูด จึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญตั้งแต่การเพาะบ่มทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และสรรพความรู้ทั้งปวง ต่างก็มีวัดเป็นจตุรรมทั้งทางด้านจิตใจ และมีความมั่นคงในพระพุทธศาสนา

ปัจจุบัน วัดท่าพูด นอกจากจะเป็นศูนย์รวมทางด้านปฏิบัติกิจทางพระพุทธศาสนาแล้ว ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญอีกด้วย เช่น โบราณสถานภายในวัดล้วนแล้วแต่มีคุณค่าทางการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง คือ “พระจุฬามณีเจดีย์” นอกจากนี้ยังมี “พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดท่าพูด” ซึ่งได้มีการรวบรวมเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งของที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาไว้อีกมากมาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญงอกงามและการพัฒนาของชุมชนชาวท่าพูดได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “พระยานมาศ” ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชถวายไว้ให้แก่หลวงพ่อร์ด พร้อมกับกาน้ำชา และกระโถนถมปัทมนั้นจะเป็นประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ต้องเรียนรู้ เพราะเป็นความภาคภูมิใจในมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่ ณ วัดท่าพูดนี้เพียงแห่งเดียว

๔. วัดคู่สำคัญที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ (ข้อมูลพร้อมรูปถ่าย/อย่างน้อย ๑๐ รายการ)

๑. พระยานมาศ

เป็นคานหามหรือเสลี่ยงของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงพระราชทานแก่หลวงพ่อร์ด วัดท่าพูด ในสมัยกรุงธนบุรี ปัจจุบันจัดเก็บอยู่ในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดท่าพูด พระยานมาศ (อ่านว่า พุระ-ยาน-นะ -มาศ) เป็นพระแท่นที่มีคานหาม มีลักษณะเป็นฐานสี่เหลี่ยมสองชั้น จำหลักลงลายลงรักปิดทอง มีคานสำหรับคนแบกสามคาน คานหนึ่งใช้กำลังคนแบกหน้า ๑๐ คน หลัง ๑๐ คน สามคานใช้กำลังคนแบกรวม ๖๐ คน

ภาพที่ ๓ : พระยานมาศ

๒. กระโถนถมปิด

เครื่องถมปิด ในอดีตเป็นเครื่องราชูปโภครวมทั้งเป็นเครื่องประกอบยศเจ้านายและขุนนาง ตลอดจนเครื่องประกอบสมณศักดิ์ของพระภิกษุสงฆ์ เครื่องถมปิดเป็นภาชนะโลหะเคลือบด้วยสีที่ทำมาจากผงถูกปิดข้างจะนำมาบดผสมกับน้ำ กวนจนสีตกตะกอน จากนั้นนำเม็ดสีมาถมตามลายที่กำหนดไว้ โดยใช้ไฟเป็นตัวเชื่อมติดกับผิวภาชนะแล้วจึงขัดให้ผิวเรียบเสมอกัน

ภาพที่ ๔ : กระโถนถมปิด

๓. โขนเรือกัญญา

โขนเรือกัญญา หรือ หัวเรือกัญญา ชาวบ้านเล่าเป็นเรือที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชถวายแด่พระอาจารย์รด พร้อมด้วยพระยานมาศและกระโถนถมปัด เรือกัญญาเป็นเรือขุดลำยาว ใช้ฝีพายประมาณ ๒๐ คนขึ้นไป ตรงกลางลำเรือมีหลังคาทรงสามเหลี่ยม โครงหลังคามีสันนอกไกวรับด้วยเสากลาง ๒ เสา ตัวหลังคาคลุมด้วยผ้าแดงลายทอง (จากหนังสือ เรือไทยในหนังสือโบราณ “มรดกทางสายน้ำอันล้ำค่าของคนไทยตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์”)

ภาพที่ ๕ : โขนเรือกัญญา

๔. จารึกตู้พระไตรปิฎกสมัยรัชกาลที่ ๕

มีข้อความจารึกดังนี้ “ข้าพเจ้า พ่อгим แม่หนุ่ม ตั้งบ้านเรือนอยู่บางกระทีก มีจิตศรัทธาได้บริจาคทรัพย์ยี่สิบสองบาทสร้างตู้ไตรปิฎกอุทิศถวายไว้ในพระพุทธศาสนา ตั้งแต่ปีพุทธศก ๑๓๐ พระพุทธศานาล่วงได้ ๒๕๔๕ พรรษา แม้นข้าพเจ้าเจ้ายังมีได้สำเร็จแก่พระนิพพาน ตราบใดก็ดีและข้าพเจ้าจะเกิดมาชาติใดๆ ก็ดี ขอให้ข้าพเจ้ารำลึกได้ว่ารู้จักตู้พระไตรปิฎกใบนี้เป็นของข้าพเจ้าสร้างไว้จริง พ่อгим แม่หนุ่ม แม่บุญบุตรพ่อ หลานบุตรแม่ว้อง บุตรพ่อฉวีบุตร ขอให้ประสบพบอยู่ด้วยกันทุกๆ ชาติ ขอให้อายุยืนนาน แล้วขอให้บุญทุกๆ ชาติ เป็นปัจจัยแก่ นิพพาน ปังจะโยโหด” ช่างมากอยู่คลองบางกระทีก มีต้นสน ลงหนังสือตู้ไตร

ภาพที่ ๖ : จารึกตู้พระไตรปิฎกมัยรัชกาลที่ ๕

๕. อัฐมอญโบราณที่พบบริเวณอุโบสถหลังเก่า

อัฐมอญแผ่นที่ ๑ จารด้วยอักษรไทย ภาษาไทย มีข้อความที่อ่านได้ว่า

บรรทัดที่ ๑ “ปีมะเมีย” คำอ่าน ปีมะเมีย

อัฐมอญแผ่นที่ ๒ จารด้วยอักษรไทย มีคำจารึก ๒ บรรทัด คือ

บรรทัดที่ ๑ “(ไ)ด้ จุลศักราชพัรร้อย” คำอ่าน “ได้จุลศักราชพันร้อย”

บรรทัดที่ ๒ “(สกุ)โ บ ษฏ” คำอ่าน “ศก อุโบสถ”จากเนื้อความอาจสันนิษฐานได้ว่า
อุโบสถนี้สร้างขึ้นในรัชสมัยของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ใน พ.ศ. ๒๒๘๑
ซึ่งตรงกับ จ.ศ. ๑๑๐๐ ปีมะเมียสัมฤทธิ์

อัฐมอญแผ่นที่ ๓ จารด้วยอักษรไทย ภาษาไทย อัฐแผ่นนี้มีอยู่ในงานเขียน ของนายเอื้อน วารานนท์ (อดีตครูใหญ่โรงเรียนวัดท่าพูด) มีคำจารึกว่า “อัฐตาโค ตาตา” ซึ่งปัจจุบันยังหาไม่พบว่าถูกเก็บรักษาไว้
ที่ใด แต่จากเนื้อความสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นชื่อของผู้มีส่วนในการก่อสร้าง หรืออาจเป็นชื่อของผู้ที่ให้การ
สนับสนุนการทำอิฐในการก่อสร้างอุโบสถ

ภาพที่ ๗ : อิฐมอญโบราณที่พบบริเวณอุโบสถหลังเก่า

๖. หนังสือรับรองสภาพวัด และโฉนดที่ดิน

“หนังสือรับรองสภาพวัด” ที่ออกโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม ระบุว่า “...ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ.๒๒๗๕ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ.๒๓๐๑...” เป็นหลักฐานว่าวัดท่าพูดเป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่ รัชกาลพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ.๒๒๗๕ - ๒๓๐๑) ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อสันนิษฐานความเชื่อ ตลอดจนหลักฐานเรื่องแผ่นอิฐมอญจารึกได้เป็นอย่างดี

“ท่าพูด” น่าจะใช้เป็นชื่อชุมชนมาพร้อมกับการที่มีวัด หลักฐานเก่าที่มีคำว่า “ท่าพูด” คือ “โฉนดที่ดิน” “โฉนดที่ดิน” ที่ออกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ที่ระบุว่า “...ในหมู่บ้านที่..ตำบลท่าพูดในเขตร้าเภอตลาดใหม่ แขวงเมืองนครไชยศรี...” โฉนดที่ดินเป็นหลักฐานว่า ในอดีต “ท่าพูด” เป็นชื่อตำบลเดิมของตำบลไร่จึงและอยู่ในแขวงเมืองนครไชยศรีซึ่งคือจังหวัดนครปฐมในปัจจุบัน

ภาพที่ ๘ : โฉนดที่ดิน

๗. พระจุฬามณีวัดท่าพูด

พระจุฬามณีวัดท่าพูด สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓ ผู้สร้างชื่อ นายช่วงเป็นผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างมาก และสนใจเรื่องพระกัมมัฏฐาน คราวหนึ่งได้เกิดนิมิตมองเห็นพระจุฬามณีเจดีย์บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ด้วยเหตุแห่งความเลื่อมใสจึงได้ขายที่นา ๕๐ ไร่ นำมาสร้างพระจุฬามณีเจดีย์ถวายไว้ในพระพุทธศาสนา เพื่อให้ประชาชนได้มากราบไหว้สักการบูชา

เมื่อมีการบูรณะในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้พบพระเขี้ยวแก้วภายในพระจุฬามณีเจดีย์ลักษณะเป็นแก้วใสเจือสีเหลืองเล็กน้อย กว้างยาวประมาณ ๒x๔ เซนติเมตร คล้ายลูกโป่งในท้องปลาตะเพียน ชาวบ้านเรียกว่า "โป่งปลาตะเพียน" ภายหลังบูรณะได้ทำพิธีและนำบรรจุไว้ที่เดิม

การจำลองเอาโลกสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ลงมาสร้างไว้ ณ วัดท่าพูด แห่งนี้ ทุกคนจึงมีโอกาสมารับไหว้ และสักการะพระจุฬามณีเจดีย์เพื่อเป็นพุทธานุชา เช่นเดียวกับเหล่าเทพยดาทั้งหลายทั้งปวง และยังเป็นพระธาตุประจำผู้เกิดปีจอ ดังนั้น บุญที่ได้จากการไหว้บูชาและสร้างกุศลกับพระธาตุนั้น เชื่อกันว่าแรงนัก หากผู้ใดปฏิบัติบูชาด้วยจิตใจบริสุทธิ์และหมั่นกราบไหว้บูชาตามกำลังจะเกิดสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว

พระด้านหน้าพระจุฬามณีเจดีย์ ด้านหน้าพระจุฬามณีเจดีย์ของวัดท่าพูดเป็นที่ประดิษฐานพระหลายองค์ ได้แก่ พระมาลัยเทพเถระ (ภาพซ้าย) สมเด็จพระอมรินทราบาราชเจ้า (พระอินทร์) ประทับบนช้างเอราวัณ เป็นพาหนะ อยู่ตรงกลาง สมเด็จพระศรีอริยเมตไตรย์ (พระศรีอาริย์) ภาพขวา มีบันไดทางเดินขึ้นไปยังลานประทักษิณรอบพระจุฬามณีเจดีย์ทั้ง ๒ ข้าง

พระจุฬามณี เป็นชื่อของพระเจดีย์ซึ่งประดิษฐานอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ทุกวันพระ ๑๕ ค่ำ เหล่าเทพบุตรเทพธิดาจากสวรรค์ทุกชั้นฟ้า จะหยุดการละเล่นชั่วคราว เพื่อนำดอกไม้มาบูชาพระเจดีย์อันศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ ในองค์พระเจดีย์มีพระเกศโมลีของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระทันตธาตุเบื้องขวาของพระองค์ เหล่าทวยเทพถือว่า การได้ทัศนสิ่งที่เนื่องด้วยพระพุทธเจ้า เปรียบเสมือนได้นอบน้อมต่อพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ดับขันธปรินิพพานไปนานแล้วก็ตาม

พระเกศโมลีนี้ ท้าวสักกเทวราชทรงนำขึ้นไปประดิษฐานไว้ ตั้งแต่วันที่เจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกมหาภิเนษกรมณ์ คืนวันนั้น พระมหาบุรุษทรงตัดสินใจเด็ดเดี่ยว ขึ้นมาทูลขอเสด็จออกไปด้วยนายฉันทะอำมาตย์ มุ่งหน้าสู่ป่าเพื่อออกบวชทำพระนิพพานให้แจ้ง ทันใดนั้นเอง ภาพของพญามารก็หวนโหล เพราะรู้ว่ามีผู้คิดหาทางหลุดพ้นจากเงื้อมมือของตน ไม่ยอมเวียนวนอยู่ในสังสารวัฏอีกต่อไป มารผู้มีบาปรีบเข้ามาขวาง หวังจะให้พระโพธิสัตว์กลับไปเสวยเบญจกามคุณในพระบรมมหาราชวัง มารปรากฏกายอยู่ในอากาศ กล่าวห้ามว่า “ท่านอย่าได้ออกไปเลย ในวันที่ ๗ นับแต่วันนี้ไป จักรัตนะจักปรากฏแก่ท่าน ท่านจักได้ครอบครองราชสมบัติในทวีปทั้งสี่ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ขอให้ท่านจงกลับไปเสียเถิด”

เจ้าชายสิทธัตถะตรัสถามว่า “ท่านเป็นใคร” เมื่อรู้ว่าผู้ที่มายืนขวางหน้า กลางอากาศนี้เป็นมาร จึงตรัสว่า “ดูก่อนมารผู้มีใจบาป เราว่าจักรัตนะจะปรากฏแก่เรา แต่เราไม่ต้องการสมบัติเหล่านั้นเลย สัพพัญญุตญาณเท่านั้นเป็นสิ่งที่เราปรารถนามากที่สุด เราจักให้หมื่นโลกธาตุดับสือแล้วจักเป็นพระพุทธเจ้า ท่านจงหลีกไปเสียเถิด” เมื่อมารห้ามความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวของพระองค์ไม่ได้ ก็ได้แต่ขู่ ว่า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เราจะคอยหาช่องทำให้ท่านไม่ได้รับบรรลุธรรม จะทำให้ท่านมีใจผูกพันอยู่กับกามวิตก พยาบาทวิตก วิหิงสาวิตก เราจะติดตามรบกวนท่านไปทุกหนทุกแห่งเหมือนเงาตามตัว ฉะนั้น

พระโพธิสัตว์ไม่ได้เกรงกลัวคำขู่ของพญามาร และไม่อ้าลัยในจักรพรรดิราชสมบัติเหล่านั้นเลย ทรงสละทิ้งเหมือนทิ้งก้อนขยะ เมื่อพระองค์เสด็จถึงฝั่งแม่น้ำอนาโมา ทรงลงจากหลังม้ากัณฐกะ แล้วดำริว่า ผมของเรานี้ ไม่สมควรแก่สมณะ จึงเอาพระขรรค์ตัดพระเศศโมลีให้เหลือพระเกศาไว้ประมาณ ๒ นิ้วมือ เป็นที่น่าอัศจรรย์ว่า เส้นพระเกศาซึ่งเหลือประมาณ ๒ องคุลีนัน ได้เวียนขวาแนบติดพระเศียร และเป็นเช่นนั้นจนตลอดพระชนม์ชีพ

พระโพธิสัตว์จับพระเศศโมลี พอดังจิตอธิษฐานว่า “ถ้าเราจักได้เป็นพระพุทธเจ้าแล้วไซ้ ขอพระโมลีจตั้งอยู่ในอากาศ ถ้าจักไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้า ขอจงตกลงบนพื้น” พระองค์ทรงโยนขึ้นไปในอากาศ พระเศศโมลีลอยอยู่ในอากาศสมดังที่ทรงอธิษฐานไว้ ท้าวสักกเทวราชทรงเห็นด้วยทิพยจักขุ จึงเอาผอบแก้วรับไว้ แล้วนำไปประดิษฐานไว้ในพระเจดีย์ชื่อว่าจุฬามณี ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

จากนั้นทูลถามพรหมผู้เป็นสหายเก่าในครั้งพระกัศสปพุทธเจ้า รู้ว่า วันนี้พระสหายออกมหาภิเนษกรรม จึงได้เสด็จลงจากพรหมโลก นำบริวาร ๘ คือ ไตรจิวร บาดร มิต เข้ม รัตประคต และผ้ากรองน้ำ เข้าไปถวาย ตั้งแต่นั้นมาพระองค์ทรงถือเพศบรรพชาอันสูงสุด แล้วตั้งพระทัยมั่นในการบำเพ็ญเพียรภาวนา ใช้เวลาอยู่ถึง ๖ ปี ก็ได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ นี่คือที่มาของพระเศศโมลี ว่าทำไมไปประดิษฐานอยู่บนสวรรค์ ส่วนพระทันตธาตุเบื้องขวาหรือพระเขี้ยวแก้วนั้น ท้าวสักกเทวราชทรงอัญเชิญมาจากโศณพราหมณ์ ซึ่งได้แอบซ่อนไว้ในวันที่ทำการแบ่งพระบรมธาตุ หลังจากที่มีการถวายพระเพลิงพุทธสรีระ

เพราะฉะนั้น พระเจดีย์จุฬามณีในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์นั้น จึงเป็นเจดีย์อันศักดิ์สิทธิ์ที่เหล่าทวยเทพต่างมาสักการบูชากันไม่ได้ขาด เทวดาเคารพบูชามาก เพราะรู้ว่าที่ได้มาเสวยบุญในสวรรค์นี้ ก็เนื่องจากได้สั่งสมบุญไว้เป็นอย่างดีในภพชาติปางก่อน ทุกวันพระขึ้น ๑๕ ค่ำ เขาจะหยุดการละเล่นชั่วคราว เพื่อไปสักการบูชาพระเจดีย์แห่งนี้ เพราะเขารู้ว่าบุญจากการบูชาพระรัตนตรัยนั้นเป็นบุญใหญ่ ทำให้มีโอกาสเสวยบุญอยู่ในสวรรค์ได้ยาวนาน และเป็นพลวปัจจัยให้ได้บรรลุมรรคผลนิพพานอีกด้วย การที่หลายๆ ท่านได้ปรารภเหตุวันเพ็ญเดือนสิบสอง ลอยกระทงหรือโคมไฟลอยฟ้าเพื่อบูชาพระรัตนตรัย นับว่าเป็นผู้ฉลาดในการสั่งสมบุญกุศลให้กับตัวเอง วันพระถือว่าเป็นวันสว่างของชีวิต เราควรจะปฏิบัติธรรมให้ดีเป็นพิเศษ ดังนั้น ขอให้หาโอกาสสั่งสมบุญให้กับตัวเองในคืนวันเพ็ญของทุกๆ เดือนกันทุกคน

ภาพที่ ๙ : เจดีย์สถานพระจุฬามณี ใกล้บริเวณพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดท่าพุด
ถ่ายเมื่อ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๕

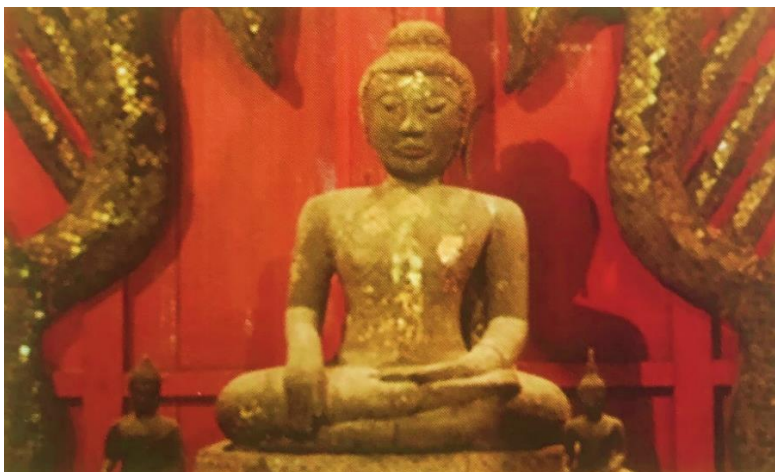

๘. ฐานพระพุทธรูป ถูกสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕

ภาพที่ ๑๐ : ฐานพระพุทธรูป

๙. พระพุทธรูปสมัยรัตนโกสินทร์

ภาพที่ ๑๑ : พระพุทธรูปสมัยรัตนโกสินทร์

๑๐. ใบเสมาคู่ประจำหลัก ศิลปะสมัยอยุธยาตอนกลาง - ปลาย

ภาพที่ ๑๒ : ใบเสมาคู่ประจำหลัก

๕. คณะกรรมการ/คณะทำงานของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์บ้านวัดท่าพูด จัดตั้งโดยคณะกรรมการของวัดประกอบด้วย

- ฝ่ายสงฆ์
- ฝ่ายฆราวาส

๖. ผลงานโดดเด่นของพิพิธภัณฑ์

- เก็บรวบรวมวัตถุโบราณและศิลปวัตถุตลอดจนหลักฐานต่างๆที่สำคัญของวัด
- จัดลงทะเบียนสิ่งของทุกชิ้นไว้เป็นหลักฐาน
- จัดแสดงงานนอกสถานที่ นำวัตถุสิ่งของจัดทำนิทรรศการและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เผยแพร่งานเอกสาร ได้ตีพิมพ์ในหนังสือ “ประวัติวัดท่าพูด” พ.ศ.๒๕๔๐ และ พ.ศ.๒๕๔๘

๘. การเปิด-ปิด

เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลาเปิด ๐๘:๐๐ น. - ๑๖:๐๐ น. หากต้องการเข้าเป็นหมู่คณะ กรุณาติดต่อล่วงหน้า

๙. การติดต่อ

ที่อยู่ตั้งอยู่ที่ ๗๘ หมู่ ๙ ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ๗๓๒๑๐

เบอร์โทร ๐-๓๔๒๘-๘๘๕๒ , ๐๘๕-๒๖๖-๑๕๔๕ , ๐๘๔-๘๙๓-๐๒๖๖ , ๐๙๒-๒๒๑-๒๘๔๖

อีเมล Watthapood@gmail.com

